

ДО

**ПРОКУРОРСКАТА КОЛЕГИЯ НА
ВИСШИЯ СЪДЕБЕН СЪВЕТ НА
РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ**

К О Н Ц Е П Ц И Я

ЗА СТРАТЕГИЧЕСКО УПРАВЛЕНИЕ НА ВОЕННО – АПЕЛАТИВНА ПРОКУРАТУРА

Правно основание: чл.194б ал.1 т.2 от ЗСВ.

Изготвена от: полковник Адалберт Живков Кръстев – заместник-административен ръководител на Военно-апелативна прокуратура и изпълняващ функциите на административен ръководител на Военно-апелативна прокуратура, кандидат за заемане на длъжността административен ръководител на ВоАП.

**УВАЖАЕМИ ЧЛЕНОВЕ НА ПРОКУРОРСКАТА КОЛЕГИЯ НА
ВИСШИЯ СЪДЕБЕН СЪВЕТ,**

Настоящата концепция е съобразена с правната рамка, очертаваща компетенциите на административните ръководители на апелативните прокуратури в системата на Прокуратурата на република България (ПРБ), в това число Конституцията на Република България (КРБ), Закона за съдебната власт (ЗСВ), вътрешно-ведомствени актове, издавани от Главния прокурор на Република България (ГПРБ).

I. Лична мотивация за заемане на длъжността.

Личната ми мотивация за заемане на длъжността административен ръководител на Военно-апелативна прокуратура се основава на придобития от мен професионален опит в органите на съдебната власт – в

частност във военно-окръжна прокуратура и дълбоката ми убеденост, че успешно управление на един орган може да има само при добро познаване на естеството на работа, спазване на принципа за приемственост на добрите практики и не на последно място – доверието на колегите ми, което считам, че съм постигнал при съвместната ни работа от 2004г-2024г. От 1993 г. до 1998 г. бях студент редовна форма на обучение в Юридически факултет на Югозападен университет „Неофит Рилски“ – гр. Благоевград. От 01.05.1998 г. до 01.12.1999 г. бях помощник следовател в 01 Районна следствена служба към Столична следствена служба. По време на стажа си от 01.12.1998 г. до 01.11.1999 г. като съдебен кандидат в Софийски градски съд, продължих да работя като помощник следовател на допълнителен трудов договор. Заемал съм също така и длъжности извън органите на съдебната власт, а именно: от 09.12.1999 г. до 20.07.2001 г. – юрисконсулт в българо-кувейтско дружество „Бул-Кув Интернешънъл“ ЕООД-София. От 01.08.2001 г. до 01.02.2004 г. бях разследващ полицейска група „Полицейско разследване“ при Регионален граничен сектор – Петрич при Национална служба „Гранична полиция“-МВР. След обявен конкурс на ВСС през 2003год. за първоначално назначаване, бях назначен за „следовател“ в Окръжна следствена служба – Плевен и встъпих в длъжност на 01.02.2004год.. От 01.05.2004 г. до 13.08.2008 г., заемах длъжността военен следовател при Военно-окръжна прокуратура – София. От 14.08.2008 г. до 2020 г. съм прокурор във Военно-окръжна прокуратура – София, след което бях неин административен ръководител, от 7.01.2025г. съм заместник-апелативен прокурор на ВоАП, а към момента изпълнявам и функциите на административен ръководител на ВоАП. Последната ми комплексна оценка на работата ми е „Много добра“ като притежаваният от мен ранг е „Прокурор във ВКП“. Имам издаден сертификат за достъп до класифицирана информация на НАТО и ЕС.

Видно от гореизложеното е, че по - голяма част от досегашния ми юридически стаж е преминал във Военно-окръжна прокуратура - София. Практически съм заемал почти всички възможни длъжности в нея – военен следовател, военен прокурор и административен ръководител. Това ми дава основания да заявя смело, че познавам детайлно дейността на военната прокуратурата - нейните достижения и слаби страни. Изпълнението на длъжността административен ръководител на ВОП-София, ми даде възможност от една страна да придобия опит в управлението на човешките ресурси и бюджетирането. От друга страна, това стана повод за по-широкообхватен анализ на извършваните престъпления в системата на Българската армия и на структурите на пряко подчинение на Министъра на отбраната, проблемите в тези структури и начините за противодействие срещу извършваните престъпления от субектите по чл.396 от НПК. Емпириката по водени от мен дела с фактическа и правна сложност и по дела срещу лица, заемащи висши

публични длъжности, ми позволява да организирам работата на военните прокуратури по начин, който до голяма степен да превентира цитираните субекти от Българската армия към извършване на корупционни престъпления.

С издаденото наскоро решение на ЕСПЧ по делото „Мустафа срещу България“ отново на дневен ред е темата за целесъобразността от съществуването и обхвата от компетенции на военното правораздаване. Моето мнение по този въпрос е, че не би било най-удачното решение за премахване на военните юрисдикции, в това число и тяхната девоенизация. Това е така, доколкото правораздаването, осъществявано от военните съдилища се явява специализирано такова. Същото има за предмет обществени отношения, свързани с отбраната и националната сигурност на Република България, както и военната дисциплина. От друга страна, при наличието на действащи международни военни конфликти, в близост до границите на Страната ни, представлява повишен риск от възникване на необходимост за привеждане на българската армия и служби в повишена бойна готовност или дори обявяване на военно време. Това неминуемо би обусловило необходимостта от съществуване на специализиран военен съд, в който съдиите и съдебните заседатели да са военнослужещи. Същевременно, с цел хармонизиране на българското законодателство с препоръките, дадени в решението на ЕСПЧ по делото „Мустафа срещу България“, намирам за удачно да се направят промени в НПК, със създаване на чл.396а с два вида съдебни заседатели – цивилни лица и военнослужещи. Всъщност, основната критика на ЕСПЧ е била, че съдебните заседатели осъдили Мустафа, са били военнослужещи, подчиняващи се на военните устави, респективно – се явяват зависими от своите командири. Подобна критика към магистратите - съдии, прокурори или следователи в решението отсъства. *De lege ferenda*, намирам, че статутът на военните съдии, прокурори и следователи трябва да се запази, като същевременно, с оглед гарантиране на независимостта им в пълен обем, да се направят законодателни промени в ЗСВ и ЗОВСРБ, касаещи дисциплинарната отговорност на военните магистрати. Така например считам, че следва да отпадне изцяло дисциплинарната отговорност за магистратите - военнослужещи свързана с неспазването на уставите на Българската армия. На следващо място промяна е нужна и при първоначалното приемане на военна служба и даването на военно звание на военен магистрат – да не се извършва съгласувано с министъра на отбраната, а последният да бъде само уведомяван за този факт от съответния административен ръководител.

Основната ми цел при ръководството на Военно-апелативна прокуратура, в случай, че ми гласувате доверие, ще бъде да се утвърдят европейските стандарти за добро управление, съобразно принципите на върховенството на закона и правото, ефективност, откритост и

прозрачност, отчетност, иновативност. Основните насоки в дейността ми, като административен ръководител ще бъдат: усъвършенстване управлението за постигане на по-голяма ефективност; повишаване нивото на компетентност и мотивация за работа на прокурорите, военните следователи и съдебни служители; постигане на високо ниво на административно обслужване; ефективно използване на информационните технологии.

II. Анализ и оценка на състоянието на ВоАП, очертаване на достиженията и проблемите в досегашната ѝ дейност. /При изготвяне на настоящата част от концепцията си съм използвал данни от годишния отчетен доклад на ВоАП за 2023г./

В последно време се наблюдава усложнение и влошаване на средата за сигурност, поради настъпилите промени в обществено политическия и икономически живот, както и в резултат на: продължаващия военен конфликт на територията на Украйна, възникналия тежък въоръжен конфликт в ивицата Газа и последвалите въздушни удари от страна на САЩ и Великобритания по териториите на Йемен и Иран. Това обуславя необходимостта от наличие на ефективни и правомерно функциониращи въоръжени сили и служби за сигурност. Измененията в средата за сигурност несъмнено поставят отпечатък и върху задачите, проблемите и тенденциите в работата, както на въоръжените сили, така и на военните магистрати. Възникналите нови кризи и конфликти в близки до Република България държави и региони повишават изискванията към отбранителните способности. Глобалната среда за сигурност стана все по-динамична, комплексна и трудно предсказуема. Във връзка с военния конфликт в Украйна продължи натрупването на въоръжени сили на НАТО както на територията на страната, така и в акваторията на Черно море, което създава риск за сигурността и на Република България. Наред с това се засили амбицията на ЕС да укрепи своя военен капацитет, като оптимизира разходите си за отбрана. Европейският парламент призова в процеса на укрепване на военните способности на ЕС, държавите членки да се съсредоточат върху нуждите от военен персонал и специализирано обучение за справяне с възникващите проблеми, тъй като всеки напредък в тази ключова област би укрепил и европейския стълб в рамките на НАТО. Парламентът на Съюза прие, че е важно да се използват военните активи и способности на държавите - членки в подкрепа на Механизма за гражданска защита на Съюза. Като важен акцент в създалата се усложнена политическа и икономическа обстановка и влиянието на военния конфликт върху отбранителната способност на държавите от ЕС, Парламентът припомни необходимостта от определяне на политиките за износ на оръжия като част от политиката на сигурност и неотложно въвеждане на ефективна политика за износ на оръжия на равнището на ЕС, която да

гарантира, че държавите - членки спазват изцяло осемте правно обвързващи критерия за износ на оръжия, че техният национален износ не подклажда регионално напрежение и не подкопава сигурността на други държави - членки, съюзници, партньори или на ЕС като цяло, като същевременно напълно подкрепя основателните нужди от сигурност и отбрана на съюзниците и държавите - партньори, особено на онези, чиято териториална цялост е нарушена и които упражняват правото си на самоотбрана, както е установено в Устава на ООН.

Същевременно следва да се отбележи, че регионът на Близкия изток и Северна Африка станаха източник на напрежение и дестабилизация. Процесът на евроатлантическа интеграция на Западните Балкани беше затруднен от вътрешнополитически и етнически противопоставяния, спорове относно геополитическата ориентация и призови към изменение на държавните граници. Тероризмът, миграционните вълни, организираната престъпност, кибер-престъпността останаха съществени предизвикателства пред националната сигурност. Енергийната сигурност стана един от най-важните аспекти на глобалната среда на сигурност.

През следващите години Република България ще отстоява своите интереси в сложна обстановка на динамично, променящи се възможности и трудно предвидими предизвикателства. Това налага използването на нетрадиционни, превантивни и изпреварващи подходи и решения, на взаимно допълващи се и координирани усилия за ангажиране на ресурси и нова подготовка на всички военнослужещи.

При тези условия изключително сериозни остават проблемите с окомплектоването на въоръжените сили с личен състав, като особено остър е той в Сухопътни войски. Некачествено доставяне на горива на военните бази, което води до множество повреди на агрегати, техника на армията. Не осъществяване на достатъчен контрол на всички видове доставки на армията, военно оборудване, техническо оборудване, радары облекло, дрехи, храна, търговските дружества с принципал министъра на отбраната води до отслабване на национална сигурност. Значително е забавянето в подготовката и съществува опасност Трета авиационна база да не бъде готова в срок за приемане и експлоатация на самолетите F-16. В Сухопътни войски не е модернизирал полигон „Корен“, въпреки че за планираните, но неизвършени работи, авансово са платени на фирма изпълнител 7 милиона лева, след което фирмата е обявила фалит.

При тези условия изключително сериозен остава проблемът с окомплектоването на въоръжените сили с личен състав, като особено остър е той в Сухопътни войски. Значително е забавянето в подготовката и съществува опасност Трета авиационна база да не бъде готова в срок за приемане и експлоатация на самолетите F-16. В Сухопътни войски не е модернизирал полигон „Корен“, въпреки че за планираните, но

неизвършени работи, авансово са платени на фирма изпълнител 7 милиона лева, след което фирмата е обявила фалит.

Продължава изпълнението на сключените договори по придобиване на новия боен самолет F-16, като усилията са насочени в изграждането на инфраструктурата на неговата оперативна база. За нейната подготовка са сключени 85 договора за проектиране, строителен надзор, инженеринг и строително-монтажни работи, включващи 49 обекта.

За нуждите на механизиранията бригада на Сухопътни войски се сключи международен договор (ратифициран на 8.12.2023г.) за придобиване на бойни машини „Страйкър“.

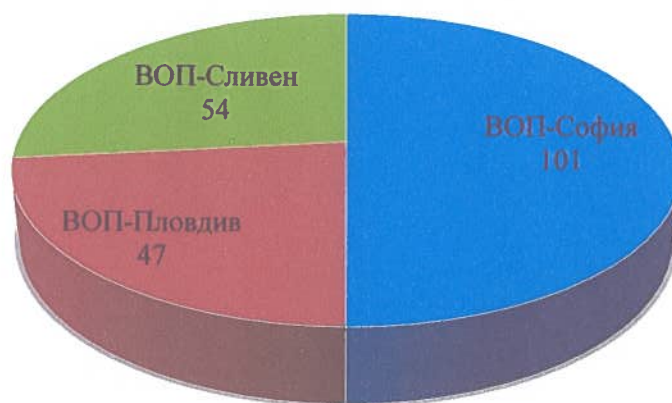
Извършена е оценка и класиране на офертите за нови трикоординатни радари (3D) за системата за противовъздушна и противоракетна отбрана и предстои избор на изпълнител на проекта. Същите ще дадат възможност на ръководителите на полети стриктно да следят маршрута на полетите и да дават своевременни заповеди на пилотите, за избягване на авиационни инциденти, като зачестилите напоследък.

Република България продължава да участва в изграждането на отбранителния потенциал на НАТО, адаптацията на Алианса към променената стратегическа среда, укрепването на сигурността в Черно море и затвърждаване позициите на НАТО в региона. Развива се и се задълбочава сътрудничеството в сферата на сигурността и отбраната със Съединените щати.

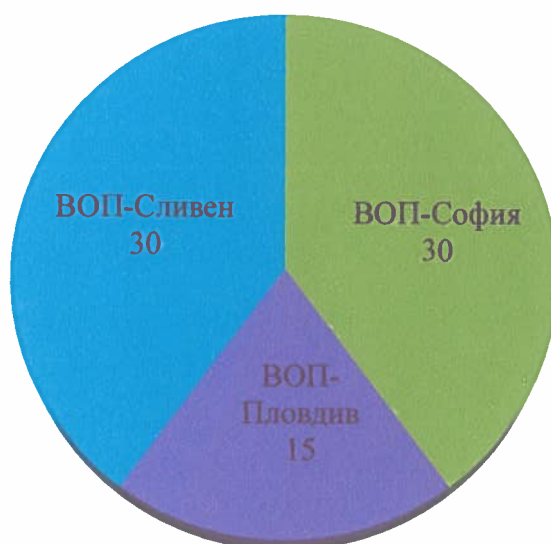
Ежегодно Република България участва с военен контингент в международни мисии, за укрепване и поддържане на мира, в съответствие с потребностите на Северноатлантическите партньори. Регионалният план „Югоизток“ определя необходимите сили, способности и елементи за командване и управление на тактическо ниво. Заложено е един от дивизионните щабове да се осигурява от България. Щабът ще осъществява командване и управление на до четири бригади и съответните формирования за бойно осигуряване и поддръжка, в това число две национални бригади; бойната група на наша територия, усилена до бригада; една съюзна бригада, определена в процеса на генериране на сили.

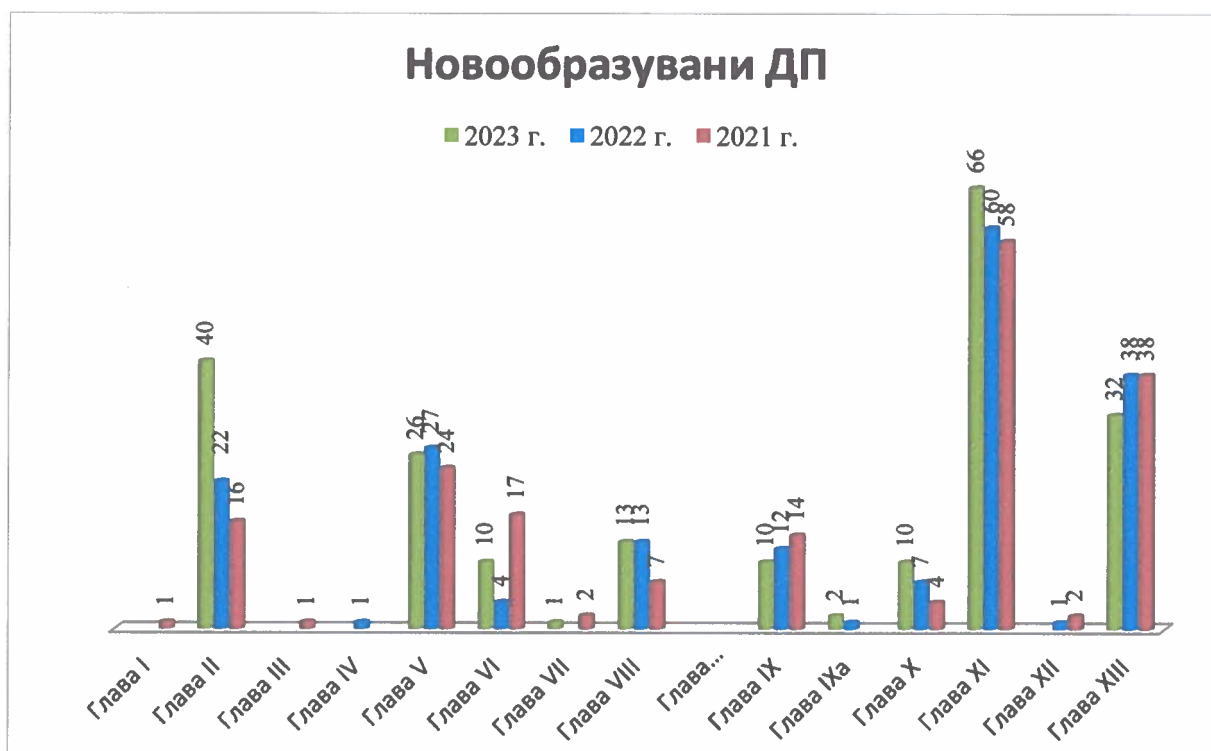
Определящи характера на престъпността във военно-апелативния район деяния през последните няколко години са общоопасните престъпления, които са 32,4 % от новообразуваните и на 43,5 % от внесените в съд дела. Новообразувани дела за военни престъпления съставляват 20%, а делата за престъпления против собствеността – 14,6 % . По отношение на внесените в съда дела, същите следват структурата на новообразуваните, като най-голям дял след общоопасните престъпления имат документните престъпления – 14,1 %, военните престъпления – 20 % и престъпленията против личността – 11,9 %.

**Териториално разпределение на
новообразуваните ДП през 2023 година**

**Териториално разпределение на внесените в съд
ДП през 2023 година**

Статистиката относно новообразуваните дела в различните военно-окръжни прокуратури сочи, че само във ВОП-София има увеличение на новообразуваните досъдебни производства, съпроводено и с увеличение на броя на внесените в съда дела спрямо предходната година.

Поради особената компетентност на военните прокуратури, не могат да бъдат събрани данни и направени изводи за латентната престъпност, тъй като не е възможно да се установи колко от неразкритите извършители на престъпления, регистрирани от МВР, са лица по чл. 396 от НПК. Делата срещу неизвестен извършител са незначителен дял, тъй като за образуване на делото е необходимо да са налице поне данни за принадлежността на лицето към кръга лица по чл. 396 от НПК.

През 2023 година магистратите от Военно-апелативна прокуратура са работили общо по 773 преписки по следствения надзор, 656 от които са били новообразувани.

За сравнение: През 2022г. прокурорите от Военно-апелативна прокуратура са работили общо по 688 преписки по следствения надзор, 574 от които новообразувани. През 2021г. - общо по 448 преписки по следствения надзор, 441 от които новообразувани.

Наблюдава се увеличение на броя на преписките по следствения надзор с 12% спрямо броя на същите през 2022 г. и със 73% спрямо броя на преписките през 2021 г.

Броят на новообразуваните преписки през 2023 г. е увеличен с 14 % спрямо броя им през 2022 г. и с 49 % спрямо броя на същите през 2021 година.

През 2023г. във Военно-апелативна прокуратура са решени 768 преписки по следствения надзор и в края на периода са останали нерешени 5 преписки. Всички те са решени в срок до 1 месец.

По реда на служебния и инстанционния контрол, прокурорите от ВоАП са постановили 329 акта, като са потвърдили 282 и са отменили 47 първоинстанционни акта.

8 броя наказателни производства са образувани от прокурори от ВоАП, след отмяна на постановления за отказ от образуване на досъдебно производство.

На основание чл. 213 от НПК прокурорите от ВоАП са издали 262 постановления, като са потвърдили 235 постановления за отказ да се образува досъдебно производство (90 %) и са отменили 27.

При служебни проверки на постановления за прекратяване на наказателното производство, въззивните военни прокурори са се произнесли с 39 акта, като потвърдили 34 (87%) и отменили 5 акта.

С 16 броя постановления, издадени на основание чл. 46, ал. 4 от НПК, прокурори от ВоАП са се произнесли по законосъобразността на постановления на първоинстанционни прокурори и са дали указания по хода на разследването. През отчетния период 8 акта на първоинстанционни прокурори са били потвърдени, а 8 - отменени.

С постановления на ВоАП, 98 преписки били изпратени по компетентност. Общият брой на постановленията на прокурорите от ВоАП през годината е 438.

През отчетния период, по 6 акта на магистрати от Военно-апелативна прокуратура е извършена проверка от Върховна касационна прокуратура. 5 постановления са потвърдени, а 1 отменено.

От изложените статистически данни може да се направи извод, че прокурорите при ВоАП полагат старание да упражняват ефективен контрол за законосъобразност над актовете на първоинстанционните прокуратури, без да влияят върху вътрешното убеждение на наблюдаващите прокурори. В случай на констатирано нарушение на материално-правния и процесуално-правния закон, прокурорите от ВоАП директно са образували наказателни производства, като са отменили постановления за отказ от образуване на ДП на военно-окръжните прокуратури. Този подход намирам за правилен и адекватен в духа на закона. От друга страна, малкият брой атакувани актове на ВоАП пред ВКП, както и само 1 такъв отменен, е атестат за високо качество на работата на магистратите при въззивната прокуратура.

През 2023 година военно-окръжните прокуратури в района на ВоАП са работили по общо 3302 преписки по следствения надзор, като 2905 от тези преписки са били новообразувани.

За сравнение: през 2022 г. военно-окръжните прокуратури са работили по общо 2610 преписки по следствения надзор, от които новообразувани - 2414. През 2021 г. военно-окръжните прокуратури са работили по общо 1488 преписки по следствения надзор, от които 1328 новообразувани.

Запазва се тенденцията за увеличение на броя наблюдавани преписки през 2023 г. – увеличението е с 27 % спрямо броя на наблюдаваните през 2022 г. и със 122 % спрямо наблюдаваните през 2021 година.

Броят на новообразуваните преписки през 2023 г. е увеличен с 20 % спрямо новообразуваните през 2022 г. и със 119 % спрямо новообразуваните през 2021 година.

През 2023 година във военно-окръжните прокуратури са решени 3252 преписки. В края на периода са останали нерешени 50, като всички нерешени преписки са били при прокурор. 2649 от решените във военно-окръжните прокуратури преписки са решени с постановление за отказ да се образува досъдебно производство, а 103 - с постановление за образуване на досъдебно производство. По 4 от решените преписки във военно-окръжните прокуратури е била извършена лична проверка от прокурор.

За сравнение: през 2022 година във военно-окръжните прокуратури са били решени 2534 преписки. В края на периода останали нерешени са били 76 броя, като всички нерешени преписки са се намирали при прокурор. С постановление за отказ да се образува досъдебно производство във военно-окръжните прокуратури са били решени 1795 преписки, а 113 броя - с постановление за образуване на досъдебно производство. По 11 от решените преписки във военно-окръжните прокуратури е била извършена лична проверка от прокурор.

През 2021 г. са били решени 1460 преписки, а останали нерешени 28 броя, като всички нерешени преписки са се намирали при прокурора. С постановление за отказ да се образува досъдебно производство във военно-окръжните прокуратури са били решени 975 преписки, а 106 броя с постановление за образуване на досъдебно производство. По 6 преписки във военно-окръжните прокуратури е била извършена лична проверка от прокурор.

Срочността на произнасяне по преписките във всички военно-окръжни прокуратури традиционно е много добра, което се дължи на създадената организация за периодичен контрол, както от страна на административните им ръководители, така и от страна на военно-апелативния прокурор. Ето защо и считам, че тази тенденция следва да продължи.

В срок до 1 месец са били решени 3252 преписки след получаването им от прокурор, като 1689 броя от тях са решени след извършване на проверка.

Извършените проверки по 4 преписки лично от прокурор и по 1523 преписки от друг орган са приключили в срок до 2 месеца или в законосъобразно удължен от административния ръководител срок. Няма проверки извършени в срок по-дълъг от 3 месеца, като 19 преписки са били върнати с разпореждане за извършване на допълнителна проверка.

През отчетната 2023 година във военните прокуратури са били наблюдавани общо 422 досъдебни производства, от които 210 са образувани през годината.

От досъдебните производства, без прекратените по давност, 250 броя /от които 153 новообразувани/ са били разследвани от военен разследващ полицай, 157 броя /от които 49 новообразувани/ от военен следовател и 14 броя /от които 8 новообразувани/ от военен прокурор.

За сравнение: през 2022 г. са били наблюдавани общо 378 досъдебни производства, от които 186 са били образувани през годината. От досъдебните производства, без прекратените по давност, 235 броя /от които 140 новообразувани/ са били разследвани от военен разследващ полицай, 135 броя /от които 43 новообразувани/ от военен следовател и 5 броя /от които 2 новообразувани/ от прокурор.

През 2021г. са били наблюдавани общо 368 досъдебни производства, от които 184 са били образувани през годината. От досъдебните производства, без прекратените по давност, 222 броя /от които 114 новообразувани/ са били разследвани от военен разследващ полицай, 126 броя /от които 62 новообразувани/ от военен следовател и 16 броя /от които 8 новообразувани/ от прокурор. Едно бързо производство е било преобразувано и довършено като производство по общия ред.

И по този показател се наблюдава увеличение - броят на наблюдаваните през 2023 година досъдебни производства е с 12 % по-висок от броя на наблюдаваните през 2022 г. производства и с 15 % по-висок от броя им през 2021 година.

Броят на новообразуваните през 2023 година досъдебни производства надвишава с 13 % броя на новообразуваните досъдебни производства през 2022 г. и с 14 % броя им през 2021 година.

Налице е тенденция на нарастване на броя както на новообразуваните, така и на наблюдаваните наказателни производства.

През 2023 година във военно-апелативния район са били наблюдавани 421 досъдебни производства, разследвани по общия ред. За отчетния период няма бързи и незабавни производства, което може да се обясни със спецификата на компетентността на военните прокуратури:

- Доказването на съставите на престъпления, извършвани най-често във военните формирования изисква значително повече данни, отколкото са налице в хипотезите на бързо и незабавно производство.

- Заварените престъпления на военнослужещи, в повечето случаи, биват разкривани от органи на МВР, които нямат компетентност да започнат бързо или незабавно производство спрямо тези лица.

Във военните прокуратури продължава, наложената през годините практика за екипен принцип на работа. Тъй като военните следователи винаги са били част от военно-окръжните прокуратури, няма съществени проблеми във взаимодействието между военните прокурори и следователи. В резултат на положените през предходни години усилия са отстранени практическите проблеми във взаимодействието с военните разследващи полицаи. Ръководната роля на наблюдаващия прокурор при досъдебните производства, водени във военните прокуратури е закрепена и в Инструкция № И-3 от 15.11.2012 г. за организация на взаимодействието между Прокуратурата на Република България и военната полиция.

Проблемите в работата на военните прокуратури се дискутират на периодични работни срещи на магистрати и военни полицаи от съответния район, на съвместни съвещания на ръководителите на военно-окръжните прокуратури и прокурори от Военно-апелативна прокуратура. По повод конкретни проблеми в дейността на отделните прокуратури, военно-апелативният и военно-окръжните прокурори своевременно издават заповеди, целящи по-добра организация и усъвършенстване на работата. Тази мярка считам за целесъобразна и следва да продължи и занапред.

В хода на извършена през 2023г. тематична проверка на всички прекратени досъдебни производства за корупционни престъпления били установени от ВоАП несъответствия по прилагането на екипния принцип, което обусловило даване на препоръка, до въвеждане на вътрешни правила в ПРБ, касаещи реда и начина за създаването на екипи, това да се извършва от административния ръководител след мотивирано предложение на наблюдаващия прокурор. Пионер в издаване на подобна вътрешноорганизационна заповед, бях аз, в качеството ми на административен ръководител на ВОП-София. Понятието „екип от следователи“ и „екип от прокурори“ няма легална дефиниция. В НПК и ЗСВ липсва каквато и да било регламентация на правата и задълженията, които всеки един от следователите съответно - прокурорите, включени в екипа има. Няма регламентация кой от следователите и прокурорите е водещ в екипа и кой взима решенията за извършване на едно или друго процесуално-следствено действие. Няма регламентация кой следовател и прокурор да разпределя работата по делото на останалите от в екипа и на какъв принцип да става това. Няма регламентация в закона по какъв начин се взимат решенията от екипа – дали чрез гласуване и с какво мнозинство,

авторитарно ли става това, който е водещият магистрат и прочее. Тази липса на изрична правна регламентация не е случайна, тъй като законодателят е предвидил един магистрат - самостоятелно да взема тези решения в досъдебната фаза, с оглед постигане на посочената в чл.203 ал.1 и ал.2 от НПК бързина за приключване на разследването. Самото сформирание на екипи от следователи и прокурори, вместо да подобрява, понякога създава обективна пречка за своевременно приключване на разследването в най-кратки срокове. Често в практиката се случва отделните наблюдаващи прокурори (включени в екипа) да са на различни мнения за хода на разследването и начина за неговото приключване. Така например единият прокурор е съгласувал постановление за привличане на обвиняем, а другият счита, че делото следва да се прекрати на основанията, посочени в чл.24 от НПК. При тази хипотеза, практически единият от двамата прокурори следва да преустанови ръководството и надзора по делото. Това произтича от разбирането, че даване на противоречиви писмени указания от двама наблюдаващи прокурора се явява "non sense" на прерогатива, закрепен в разпоредбите на чл.14 (вземане на решения по вътрешно убеждение от прокурора), чл.196 (ръководство и надзор над разследването, упражнявани от наблюдаващия прокурор), чл.197 от НПК (задължителен характер на писмените указания на прокурора). Проблем би възникнал и при решаването на въпроса – кой прокурор да остане наблюдаващ – при наличие на противоречиви визии за решаване на делото. Липсва правна регламентация кой да е органът, вземащ подобно решение, с какъв акт да става това, както и пред кой орган може да се обжалва подобен акт.

За преодоляване на празнотата в закона по отношение на сформирание на екипи от следователи, в практиката до момента се е наложило, водещият следовател да възлага на свои колеги с постановление, по реда на чл.218 ал.1 от НПК, извършването на отделни действия по разследването. Това обикновено се налага, или когато водещият следовател е претоварен с възложени му дела, или, когато за кратък период от време, обикновено в началото на разследването, се налага извършване на интензивни процесуално-следствени действия, с цел обезпечаване на делото с доказателства и препятстване на тяхното укриване.

От друга страна, в „Правила за приложението на разпределението на преписките и досъдебните производства на принципа на случайния подбор в Прокуратура на Република България“ (Правилата), утвърдени със Заповед РД-02-41/14.10.2015г. на главния прокурор на Република България е посочено следното:

„Чл. 24. При необходимост от формиране на екип само от прокурори или само от следователи, както и на съвместен екип от прокурори и следователи по конкретна преписка/досъдебно производство, участниците в екипа се определят на принципа на случайния подбор“.

С други думи, главният прокурор на Република България е приел, че такива екипи от прокурори и следователи по едно дело са възможни, като въпреки липсата на правна регламентация, не е предложил решение на поставените по-горе проблеми при работата на магистратите в екип. *По тази причина съм издал организационна заповед във ВОП-София, в която отражение са намерили следните опорни точки:*

- Изрично е посочено кога да се сформират екипи от прокурори или екипи от следователи, например по дела с фактическа или правна сложност;
- Разписани са конкретни правила как става това – например за екипи от следователи – по предложение на водещия следовател – след съгласуване с наблюдаващия прокурор, а за екипи от прокурори – по предложение на наблюдаващия прокурор, с взимане на становище от зам.-административен ръководител и издаване на съответна заповед от административния ръководител;
- В предложенията на водещия следовател, съответно на наблюдаващия прокурор, следва да се посочват конкретните причини, обуславящи тази необходимост, а не бланкетно да се сочи „фактическа или правна сложност“ на делото. С други думи, фактите, обуславящи сложността, трябва изчерпателно да се посочат;
- За всеки конкретен случай може да се посочи срок на действие на екипите, тъй като безсрочно такова действие, би довело до „колективна безотговорност“ в работата по делото;
- Изрично е посочено, че всички материали от делото се докладват на първия определен по време следовател, съответно прокурор, които са и водещи и взимат решенията за хода на разследването. Цялата отговорност и решенията по делото са за сметка на водещия следовател и прокурор. Всички останали прокурори и следователи, включени в екипа, само подпомагат тяхната работа в отделни етапи от разследването;
- Предвидена е и възможност - по инициатива на прокурор или следовател (включен на по-късен етап в екипа), поради отпаднала необходимост или извършване на по-голямата част от разследването, да бъдат изключвани от екипа по преценка и с акт на административния ръководител на ВОП-София;

Така създадената организация намирам, че дава резултат, като последно такъв екип от следователи във ВОП-София е създаден по делото за т.нар. „Възродителен процес“. Наблюдаващият прокурор в свое постановление по чл.196 от НПК изчерпателно и конкретно е разпределил задачите на всеки един от следователите в екипа с цел постигане на бързина и ефективност при разследването.

През 2023 г. по делата, водени във военно-апелативния район са работили 27 военни разследващи полицаи, които са разследвали 250 дела и 17 военни следователи, които са разследвали 156 дела (без прекратените по давност).

Средно за военно-апелативния район съотношението на дела при разследващ орган е 9 дела на разследващ полицай и 9 дела на следовател.

През 2022 г. съотношението на дела при разследващ орган е била 8 дела на разследващ полицай и 7 дела на военен следовател.

През 2021 г. съотношението на дела при разследващ орган е била 8 дела на разследващ полицай и 9 дела на военен следовател.

През отчетния период 21 от делата, разследвани от военните следователи, са им били възложени по реда на чл.194, ал.1, т.4 от НПК (13% от разследваните от следовател дела).

В района на ВОП-София един следовател е работил средно по 10 дела, а разследващ полицай – по 13.

В района на ВОП-Пловдив един следовател е работил средно по 6 дела, а разследващ полицай – по 9.

В района на ВОП-Сливен един следовател е работил средно по 9 дела, а разследващ полицай – по 6.

При определяне на мерките за неотклонение по досъдебните производства във военните прокуратури следва да се отчитат и характеристикните данни на обвиняемите. Повечето обвиняеми са кадрови военнослужещи – не са осъждани, не са криминално проявени и срещу тях не се водят други наказателни производства, поради което рядко са налице основания за вземане на тежки мерки за неотклонение и процесуална принуда.

През 2023 година, във военно-апелативния район са били внесени 8 искания за вземане на мярка за неотклонение „Задържане под стража“, като три от тях са били уважени, а спрямо пет лица е наложена друг вид мярка. Протестирани са били 3 определения на съда, отказал налагане на мярка „Задържане под стража“. И трите протеста не били уважени.

В края на периода няма лица, изтърпяващи мярка за неотклонение „Задържане под стража“.

През отчетния период три лица са търпели мярка за неотклонение „Задържане под стража“ и едно лице „Домашен арест“.

За сравнение: през 2022 година, са били внесени 2 искания за вземане на мярка за неотклонение „Задържане под стража“, като едно от тях е било уважено, а спрямо едно лице е била наложена мярка за неотклонение „Домашен арест“. Бил е подаден един частен протест с искане за вземане на „Задържане под стража“, който е бил уважен. В края на периода е имало едно лице, задържано под стража, като

продължителността на задържането му е била по-малко от 8 месеца. Седем лица са били с мярка за неотклонение „Задържане под стража“ и едно лице – „Домашен арест“.

През 2021г. са били внесени 7 искания за вземане на мярка за неотклонение „Задържане под стража“, като пет от тях са били уважени, а спрямо едно лице е била взета мярка за неотклонение „Гаранция“. Бил е подаден един частен протест с искане за вземане на мярка за неотклонение „Задържане под стража“, който е останал без уважение. В края на периода е имало едно лице, задържано под стража, като продължителността на задържането му е по-малко от 8 месеца. Седем лица са били с мярка за неотклонение „Задържане под стража“ и две лица с „Домашен арест“.

Срочността на разследването, провеждано и наблюдавано от военните прокуратури, традиционно е много добра.

Продължителността на досъдебната фаза от образуването до решаването по същество от прокурор за прекратените и внесени в съда 241 дела е както следва: 141 досъдебни производства /59%/ са приключени в срок до 8 месеца, 41 /14 %/ - в срок до 1 година; 29 - над 1 година /12 %/ и 30 – в срок над 2 години /12 %/.

Всички приключени 256 досъдебни производства са приключени в законовия или удължен срок.

От всички 122 неприключени в края на годината само едно досъдебно производство е извън законовия срок.

Продължителността на стадия: „действия на прокурора след приключване на разследването“ по делата във военно-апелативния район по начало е в рамките на едномесечния инструктивен срок. От 17 приключени и нерешени дела 15 са в срок до 1 месец, а 2 - с удължен срок за произнасяне. От решените 281 дела, 269 са решени в срок до 1 месец, а 1 над 1 месец без удължаване на срока, 11 са в удължен срок.

През 2023 година, във военно-окръжните прокуратури са приключени 256 и решени от прокурор 281 досъдебни производства – съответно 61 % и 67 % от всички наблюдавани производства (422).

В съд са били внесени 75 наказателни производства, които са 27% от решените и 18 % от наблюдаваните.

В края отчетния период във военно-окръжните прокуратури са останали 122 неприключени досъдебни производства и 17 нерешени дела в стадия „действия на прокурора след приключване на разследването“.

За сравнение: през 2022 г. са били приключени 216 и решени от прокурор 231 досъдебни производства – съответно 57 % и 61 % от всички наблюдавани производства (378). В съд са били внесени 85 досъдебни производства, които са 37 % от решените и 22 % от наблюдаваните. В края на годината са останали 137 неприключени досъдебни производства и

8 нерешени дела в стадия „действия на прокурора след приключване на разследването“.

През 2021г. са били приключени 198 и решени от прокурор 216 досъдебни производства – съответно 54 % и 59 % от всички наблюдавани производства (368). В съд са били внесени 70 досъдебни производства, които са 32 % от решенията и 19 % от наблюдаваните. В края годината са останали 136 неприключени досъдебни производства и 13 нерешени дела в стадия „действия на прокурора след приключване на разследването“.

През 2023 година във военно-апелативния район са били спрени 7 досъдебни производства, от които 2 поради неразкриване на извършителя. През годината са били възобновени 12 досъдебни производства.

За сравнение: През 2022 г. са били спрени 11 досъдебни производства, от които 6 поради неразкриване на извършителя. Били са възобновени 12 досъдебни производства.

През 2021 г. са били спрени 5 досъдебни производства, от които 2 поради неразкриване на извършителя. Били са възобновени 4 досъдебни производства.

Във военно-апелативния район няма неоснователно спрени дела. Броят на спрените дела е несъществен спрямо общия брой на наблюдаваните дела.

Налице е подчертана тенденция на намаляване на броя на спрените дела. По време на проверки и ревизии във военно-окръжните прокуратури, прокурорите от ВоАП дават указания по всяко дело да бъде извършвана преценка за компетентността на съответните военни прокуратури при дела, с неизвестен извършител, възможните мерки за издирване на укрилите се обвиняеми, възможността делата да бъдат решени по същество без разпити на отсъстващи свидетели и за наличие на основания за прекратяване поради малозначителност на деянието или изтекла давност. Тази практика намирам за добра, поради което и ще бъде продължена.

През 2023 година в съд са били внесени 77 прокурорски акта, по 75 наказателни производства, срещу 87 лица.

Внесените в съд досъдебни производства представляват 27 % от решенията (281) и 18 % от наблюдаваните (422) дела.

Внесените в съд 77 прокурорски акта, срещу общо 87 лица, се разпределят, както следва:

34 обвинителни акта срещу 40 лица;

21 споразумения по чл.381 от НПК с 25 лица и

22 предложения за освобождаване от наказателна отговорност с налагане на административно наказание на 22 лица.

За сравнение: през 2022 г., в съд са били внесени 87 прокурорски акта по 85 досъдебни производства, срещу 99 лица. Внесените в съд

досъдебни производства са били 37 % от решенията (231) и 22 % от наблюдаваните (378) дела. Внесените в съд 74 прокурорски акта, срещу общо 99 лица, са били, както следва : 38 обвинителни акта срещу 42 лица; 17 споразумения по чл.381 от НПК с 17 лица и 32 предложения за освобождаване от наказателна отговорност с налагане на административно наказание на 40 лица.

През 2021г., в съд са били внесени 72 прокурорски акта по 70 досъдебни производства, срещу 82 лица. Внесените в съд досъдебни производства са били 35 % от решенията (216) и 24 % от наблюдаваните (368) дела. Внесените в съд 74 прокурорски акта, срещу общо 86 лица, са били както следва: 30 обвинителни акта срещу 40 лица; 13 споразумения по чл.381 от НПК с 12 лица и 29 предложения за освобождаване от наказателна отговорност с налагане на административно наказание на 30 лица.

От тези статистически данни е видно, че се наблюдава спад в броя на внесените обвинителни акта, спрямо предходната 2022 г. и леко увеличение спрямо внесените обвинителни акта през 2021 г., намаляване на броя на внесените предложения за освобождаване от наказателна отговорност с налагане на административно наказание, спрямо предходните две години, *но продължава тенденцията на увеличение на броя на внесените споразумения. Тази тенденция следва да бъде насърчавана, тъй като при решаване на делото със споразумение се постига бърза присъда, нести се време и средства, като обикновено и осъденото лице бива освобождавано от военна служба.*

По внесените в съда обвинителни акта през 2023г., са постановени 46 съдебни акта. От тях 24 (52.0%) са осъдителни, а 2 (4.34%) оправдателни присъди, 3 решения за налагане на административно наказание по чл. 78а от НК (6.5 %). По делата, внесени с обвинителни акта са сключени и 12 споразумения (26.1%), а 5 дела (10.9%) са върнати на прокуратурата.

За сравнение: по внесените в съда обвинителни акта през 2022 г., са постановени 49 съдебни акта. От тях 17 (34.7%) са осъдителни, а 8 (16.3%) оправдателни присъди, 5 решения за налагане на административно наказание по чл. 78а от НК (10,2%). По делата, внесени с обвинителни акта са сключени и 11 споразумения (22,4 %), 8 дела (16,3 %) са върнати на прокуратурата.

По внесените в съда с обвинителни акта наказателни производства, през 2021г., са постановени 50 съдебни акта. От тях 19 (38 %) са осъдителни, а 8 (16 %) оправдателни присъди, 6 решения за налагане на административно наказание по чл.78а от НК (12%). По делата, внесени с обвинителни акта са сключени и 8 споразумения (16 %), 8 дела (17 %) са върнати на прокуратурата, а 2 дела (4 %) са прекратени.

От статистическата информация следва извода, че е необходимо продължаване на аналитичната дейност в апелативния район относно причините, водещи до постановяване на оправдателни съдебни актове. Целта е намаляване на тези случаи и повишаване и опресняване на знанията на магистратите от първоинстанционните прокуратури. Въпреки, че това се прави във военно-окръжните прокуратури, считам, че следва да се затвърждава и на апелативно ниво.

През 2023г. военните съдилища са върнали за допълнително разследване 5 наказателни производства.

Относителният дял на върнатите дела спрямо внесените в съда 86 прокурорски акта през отчетния период съставлява 5,8%.

За сравнение: през 2022 г. военните съдилища върнаха за допълнително разследване 8 наказателни производства. Относителният дял на върнатите дела спрямо внесените в съда 85 прокурорски акта през отчетния период съставлява 9,4%.

През 2021г. военните съдилища върнаха за допълнително разследване 9 наказателни производства – 7 от делата, внесени с обвинителен акт и 2 по предложение за освобождаване от наказателна отговорност с налагане на административно наказание.

И тук важи казаното по-горе за анализа на оправдателните присъди.

III. Набелязване на цели за развитието на ВоАП и мерки за тяхното достигане.

В работата си на административен ръководител на ВоАП, ако бъде избран за такъв, ще се стремя да съхраня добрите практики, които дават положителен резултат в работата на органа на съдебната власт, като надградя същите, с цел оптимизиране на работния процес и подобряване на ефективността.

- Към настоящия момент ВоАП има два щата за заместници, както и един свободен щат за прокурор. Възнамерявам да предложа на ПК на ВСС трансформиране на свободния щат за прокурор в такъв за заместник. След това, с вътрешноведомствен акт – заповед, възнамерявам да възложа на всеки един от заместниците на административния ръководител при ВоАП да отговаря за един от окръжните райони, които също са три – ВОП-София, ВОП-Пловдив и ВОП-Сливен. Целта на това ще е създаване на екипност на работа и взаимно доверие между магистратите в апелативния район. Всеки един от тези заместници, ежедневно ще бъде в помощ на военно-окръжните прокурори за обсъждане на текущи и кадрови въпроси, както и такива, свързани пряко с прокурорската дейност, с цел своевременно и адекватно разрешаване на възникналите в процеса на

работа проблеми от различно естество. Разбира се, това няма да изключва участието и на административния ръководител на ВоАП при решаване на тези проблеми.

Наред с това, предвид наближаване на пенсионна възраст на част от състава на следователите при военните прокуратури (ВОП-Сливен и ВОП-София) в следващите няколко години, с цел постигане на приемственост, възнамерявам да предприема действия по кадровото им обезпечаване с младши следователи. За тази цел ще изготвя мотивирано предложение до кадровия орган, в лицето на ПК на ВСС, за разкриване на съответния брой длъжности за „младши следователи“, след като извърша анализ на натовареността по региони, разбира се, със съдействието на административните ръководители на военно-окръжните прокуратури.

- Ще организирам събрания на всяко тримесечие на административните ръководители на военно-окръжните прокуратури, заедно с директорите на регионалните служби на „Военна полиция“ и служба „Военна полиция“, на които ще се обсъждат текущата работа по проверки и досъдебни производства, ще се набелязват мерки за преодоляване на трудности или противоречива практика, ще се набелязват мерки за осъществяване на ефективен контрол при провеждане на международни мисии с участие на български контингент.

- Ще организирам периодични срещи (веднъж годишно) с ръководителите на службите за сигурност в лицето на ДАНС, СВР, НСО, ДАР, МВР, КПКОНПИ, с оглед анализ на криминогенната обстановка по отношение на субектите по чл.396 от НПК, набелязване на мерки за превенция и акцент върху насищане на разследващите органи с информация за престъпленията с предмет средства от бюджета на Министерството на отбраната или бюджета на структури на пряко подчинение на министъра на отбраната, както и доволствия и ресурси на армията, като ще бъде поставен акцент върху доставки на гориво-смазочни материали. Съгласно Закона за отбраната и въоръжените сили на Република България (ЗОВСРБ) главните задачи на армията са отбраната на страната от външно нападение и гарантиране на териториалната цялост и независимост на държавата. Тези свои цели, армията не би могла да осъществява при компрометиране на държавния бюджет и ресурси, което от своя страна обуславя съсредоточаване на усилията от страна на ПРБ към противодействие на подобен род престъпления.

- Ще изисквам от Служба „Военна полиция“ периодични обобщени справки, съдържащи информация относно вида и броя на водените извънпроцесуални проверки и досъдебни производства. Целта е да се осъществява ефективен контрол върху сročността на проверките и делата, наблюдавани от военно-окръжните прокуратури, както и анализ на общата натовареност, с цел недопускане на изкуствена такава. Оттук следва и

следващата мярка, което считам, че следва да се вземе от страна на ръководството на ВоАП, а именно:

- Ще се постарая да стимулирам случаите на самосезиране на прокурорите при наличието на съответните предпоставки за това чрез по-интензивно взаимодействие с контролните органи и командирите на военни формирования в апелативния район. При наличие на данни за извършено престъпление от общ характер, които се съдържат в медийни публикации и телевизионни предавания, съответните първоинстанционни прокуратури да се самосезират, като се завежда прокурорска преписка и се извършва извънпроцесуална проверка с оглед изясняване на всички факти и обстоятелства, относими към конкретния казус.

- При провеждане на учения и струпване на голям брой военнослужещи на територията, обслужвана от ВОП-Сливен, ще командирам, за периода на ученията, магистрати от други съдебни райони, за обезпечаване на нормалната работа на органа. Това мое решение е обусловено от намаляване на числения състав на ВОП-Сливен.

- Ще организирам провеждане на обучения и сформирание на екипи за разследване от магистрати във ВОП-София, на инциденти на международни мисии, с участие на български контингент. Съгласно разпоредбата на чл.37 ал.3 от НПК, именно ВОП-София се явява компетентна да ръководи разследвания за престъпления извършени от военнослужещи и служители на МВР на мисии в чужбина. Това предполага наличие на подготовка на магистратите и по международно право, както даване на практически съвети, които биха могли да им бъдат от полза в хода на разследване, провеждащо се извън пределите на Република България.

- Считам за необходимо и включване на състава на военните прокуратури в съвместни учения (теория и отчасти практика) със състава на Военната полиция, в това число стрелби и тактика. Мотивиран съм от множеството международни конфликти, които в последно време зачестяват и то в близост до границата на страната ни, както и от обстоятелството, че във военно време, военните прокуратури стават част от състава на Българската армия.

- Ще поставя акцент върху периодичните планови проверки, в няколко насоки:

- Относно контрола на мерките за процесуална принуда по досъдебните производства, наблюдавани от военно-окръжните окръжните прокуратури. Целта е недопускане на превишаване на сроковете, предвидени за това в чл.63 ал.4 и чл.234 ал.8 от НПК. Причина за това е обстоятелството, че превишаване на тези срокове води до присъждане на обезщетения по ЗОДОВ. От друга страна ще се насърчи провеждане на разследване във

възможно най-кратки срокове по дела, по които има привлечени лица.

- По дела, по които има привлечени към наказателна отговорност лица. Целта е свеждане до минимум на такива наказателни производства, тъй като същите са причина за завеждане на дела за бавност срещу Прокуратурата, водещи до присъждане на финансови компенсации, заплащани от бюджета на съдебната власт.
- Относно делата, по които главният прокурор е разпоредил указване на засилена методическа помощ на първоинстанционните прокуратури, а именно: дела свързани с насилие, в това число и домашно насилие, дела свързани с пътно-транспортни произшествия, дела за корупционни престъпления. Целта е прокурорите при ВоАП да проявят по-голяма активност, като непосредствено подпомагат наблюдаващите прокурори с даване на препоръки, изказване на мнения, въз основа на съдебната практика и своя опит. Това в никакъв случай не трябва да се счита за изземване на функциите на наблюдаващите прокурори или заобикаляне на закона, напротив – цели се фактическо и практическо улесняване в работата на същите.

- Ще продължи анализът на причините, водещи до постановяване на оправдателни съдебни актове и върнати дела съобразно Указанията за подобряване работата на Прокуратурата на Република България по наказателно - съдебния надзор, утвърдени със заповеди на главния прокурор. Анализите ще бъдат направени по военно-окръжни райони, но обсъждани на общи събрания в апелативния район от военните прокурори и следователи с цел ограничаване на допусканите от тях „съдебни грешки“. Усилията на прокурорите от апелативния район следва да продължат в посока обезпечаване на наказателните производства с достатъчен обем от релевантни доказателствени материали в досъдебната фаза, както и към изготвяне на прокурорски актове при стриктно спазване на изискванията на чл.246 от НПК.

- Стимулиране на военните магистрати към участие в обучителни семинари с цел повишаване на квалификацията си и опресняване на знанията си. Ноторно известно е, че продължителният стаж и решаването на еднотипни казуси води до своеобразно институционализиране на магистратите. По тази причина моето разбиране е, че всеки човек и професионалист има нужда от периодични обучителни курсове и семинари, дори и по отношение на материя, която същият ежедневно ползва в работата си.

- Ще се постарая да подобря медийната комуникация на ВоАП. Като ефективен инструмент за комуникация с медиите отчитам редовното

представяне на информация чрез изпращане на прессъобщения на медиите или нейното публикуване на интернет - страницата на ВоАП.

Същевременно са необходими и законодателни промени, които макар и да не са прерогатив на административните ръководители на прокуратурите, считам, че следва да намерят място в подобна концепция, като визия. С приемането на България в НАТО, със законови промени, осъществени в периода 2007г.-2016г. беше коренно преуредена системата от органи за защита на националната сигурност. Промените в устройството на тези органи и статута на служителите им не намериха отражение в наказателно-правната защита на обществените отношения, свързани с тяхната служебна дейност. Освен това е необходимо законодателят отново да прецени, дали специален обект на сегашната глава XIII от НК следва да бъдат само обществените отношения, свързани с дейността на въоръжените сили или и обществените отношения, свързани с дейността на цялата система за национална сигурност. Премахването на военните звания, не измени спецификата на работата в МВР и в органите, изведени от МВР. Със заличаването на служителите им като субекти на военни престъпления обаче, важни обществени отношения, които изискват специални познания от разследващите органи останаха, според мен, без реална ефективна регулация и превенция. Това ме мотивира да изразя становище, че ако законодателят намери за необходимо, да разшири обекта на защита и субектите на престъпления по глава XIII на Особената част на НК, като добави всички служители от системата за национална сигурност, чиито деяния при или по повод на службата им да са подсъдни на военните съдилища.

На следващо място, намирам, че следва да се добавят в чл.93 от НК, обяснения на някои думи, касаещи военните престъпления, като например:

Текстът на т.11 да се промени, като придобие следния вид: „Военно време“ е времето, през което в страната е обявено „положение на война“ или „военно положение“. За начало на положение на война се приема часът и денят на обявяването на войната или времето на фактическото започване на бойните действия. За край на положение на война се приема обявеният час и ден за прекратяване на военните действия, а в случай на продължаването им след обявения час и ден - времето на тяхното фактическо прекратяване“;

- „Военно длъжностно лице“ е лице по чл. 371 б. „а“, „б“, „в“ и „г“, на което с нормативен акт или заповед са възложени задължения по военната служба, за изпълнение на които има власт да прави задължителни искания към длъжностни лица от същото ведомство, без да им е началник;

- „Бойна обстановка“ е състояние на непосредствено съприкосновение на формирания на сили от системата за национална сигурност с въоръжен противник, при което се използват оръжие и бойна

техника за осигуряване на отбраната, националната сигурност и вътрешния ред, в мирно или във военно време;

– „Военна служба“ е държавната служба, при условия и по ред, определени със Закона за отбраната и въоръжените сили на Република България, с правилника за прилагането му, с уставите на въоръжените сили и със сключения договор, както и активната служба в доброволния резерв и военновременната служба във въоръжените сили.

В заключение бих искал да подчертая, че настоящата концепция за стратегическо управление на ВоАП не претендира за изчерпателност, нито за ултимативност в набеязаните цели. Съзнавам, че управлението на орган на съдебната власт е голямо предизвикателство предвид динамичността на живота от една страна, а от друга – особените субекти, чиято дейност следва да бъде администрирана. Безспорно е, че административният ръководител не е нищо друго освен „*primus inter pares*“ (пръв сред равни), поради което и ще разчитам на активното съдействие на колегите си от ВоАП от една страна, а от друга – на всички магистрати от апелативния район. Вратата ми ще бъде отворена за всеки колега – служител или магистрат и съм готов да обсъдя и приема всякакви конструктивни предложения за реформи, улесняващи работата във военно-апелативния район.

С уважение,
И.Ф. АДМИНИСТРАТИВЕН РЪКОВОДИТЕЛ
НА ВоАП:

полк. Адалберт Живков